

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

יד.

עין משפט
נר מצוה

יג א מ"י פ"ד מהלכות
שגגות הלכה א קמג
עשין ריג:
יד ב ג מ"י שס הל"ה:
מז ד מ"י שס פ"ה הל'
ג קמג שס:

רבינו חננאל

[illegible]

(א) כפירוש רש"י:

דאמרינן מעיקרא. טעמיה דר' עקיבא משום שתי רשעיות הוא ודאמרת חייבי כריתות נמי שתי רשעיות הן דלכתי עונש כרת עליו לא פסיקא מילתא לכרת הואיל והוא תלוי בתשובה: **ורצנן.** רבי ישמעאל ור"ע: **לחלק.** לפי שכלל כל העריות בזכרת אחת

הייתי אומר אם עשאו כולם בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת לכך יצאה כרת בחטותיו לחלוק דהוי דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד על עצמו שמחייבין עליה לעצמה אם (א) עשאה עם חברותיה ולא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו ויצא מה אחרות מיוחדת שהיא ערוה וחייבין עליה בפני עצמה אף כל שהיא ערוה חייבין עליה בפני עצמה: **מואל אשה.** דמאי למכתב ולנדה לא תקרב: **לחייבו על אחותו ועל אחות איבי דו'.** אם בא על שלששת בהעלם אחת: **אש שמוס והולקין.** שיש אחרת בכל אחת והיא על כשאר כל העריות: **ברשיעא בר רשיעא.** הבא על אמו

תורה אור השלם

1. וְאֵל אֱשֶׁה בְּנֶדֶת
טַמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב
לְגִלּוֹת עִרְוָתָהּ:
וְיִקְרָא יוֹיָט
2. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת
אָחֳתוֹ בֵּת אֱמִיזוֹ כִּי בֵּת
אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עִרְוָתָהּ
וְהָיָא תְּרָאָה אֶת עִרְוֹתוֹ
חֶסֶד הוּא וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי
בְּנֵי עַמָּם עִרְוֹת אָחֳתוֹ
בְּלֶה עֲוֹנוֹ יִשְׂאָר:
וְיִקְרָא כִּי יוֹ

הגהות הב"ח

שמוכרין הכשר במקולין: **מאחורו**
דסיפא. ערות אחותו גלה (ויקרא ט):
ש אין עונשין מן הדין. שהרי ענש
על בת אמו שלא בת אביו ובת אביו
שלא בת אמו שנא' (סע) בת אביו או בת
אמו ויש לומר כ"ש שענש על בת
אביו ובת אמו אבל אם אמרת כך
ענשת מן הדין לכן נאמר מאחורו
דסיפא: **גמר עונש מאחורא**. דלענין
אזהרה כתיב אחותך היא ימירא
להזהיר על אחותו בת אביו ובת
אמו^א שנאמר (שם יח) ערות בת
אשת אביך מולדת אביך אחותך היא
ומה אזהרה לא חלק בין אחותו בת
אביו שלא בת אמו^א ויובת אמו שלא בת
אביו ולאחותו שהיא בת אביו ובת
אמו אף בעונש ענש על אחותו בת
אביו ואמו כלאחות דבת אביו שלא בת
אמו ובת אמו שלא בת אביו:

מאחורו

מוסף רש"י

חייב על כל אהת
וראות. וזו לא כחל
דבר משה, ואולי
אמנם היכל דעדינו
למנוח בעולם לא
היה משה, וסמך
דבר שהיה בכלל
הכל למנוח על
הכל ומהו משה
עזרה ומינין על
עמם, חסר כל
הכל על משה
באשליח. (יבמות
ה). שוק של
עמם (ירמיהו
ג). עזרה
עזרה מן הדיו.
מנוח, וזו מנוח
ומנוח על משה
עזרה וסמך
מקוץ אל כל
עמם (ירמיהו
ג).

בדאמרין מעיקרא שאם עשו תשובה ב"ר של מעלה מוחלין להן מאי אמרת הא לא עבוד תשובה לא פסיקא מילתא לכרת רבי יצחק אומר חייבי כריתות בכלל היו ולמה יצאת כרת באחותו לדונן בכרת ולא במלקות ורבנן כרת באחותו למה לי חלק וכדרכי יוחנן⁽⁶⁾ דאמר רבי יוחנן שאם עשאן כולם בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת ורבי יצחק לחלק מנא ליה נפקא ליה¹ מואל אשה בנדת טומאתה לחייב על כל אשה ואשה ורבנן נמי תיפוק⁽²⁾ ליה מהא אין הכי נמי ואלא כרת דאחותו למה לי לחייבו על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו פשיטא הרי גופין מוחלקין הרי שמות מוחלקין אלא לחייבו על אחותו שהיא אחות אביו שהיא אחות אמו והכי משכחת לה ב'רשיעא בר רשיעא ור' יצחק הא מנא ליה נפקא ליה מק"ו⁽³⁾ דתניא⁽⁴⁾ אמר ר"ע שאלתי את רבן גמליאל ורבי יהושע באיטליז של עימאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג הבא על אחותו שהיא אחות אביו שהיא אחות אמו מהו⁽⁵⁾ [אינן] חייב על כולן אלא אחת או חייב על כל אחת ואחת אמרו לו זו לא שמענו אבל שמענו ירבא על חמש נשים נדות בהעלם אחד שחייב על כל אחת ואחת ונראין דברים מק"ו ומה נדה שהיא שם אחד חייב על כל אחת ואחת כאן ששלשה שמות לא כל שכן ואידך ק"ו פריכא הוא מה לנדה שכן גופין מוחלקין⁽⁶⁾ ולאידך נמי האי ודאי ק"ו פריכא הוא אלא נפקא ליה² מאחותו דסיפא ואידך אחותו דסיפא אביו ובת אמו לחייבו על אחותו בת אביו ובת אמו לומר⁽⁷⁾ שאין עונשין מן הדין ואידך מאזהרה ואיבעית אימא נפקא ליה מאחותו

י"קשה לישראל דקום עשה דמשמע דליכא בהן שום לאו הקשה הר"ר
שלמה מדבריי"ש ע"י (דמ"מ קשה) נהי דקרנן לא עניי אזהרה מ"מ הכן
דליכא אלא חד כרת כמו מפטום וכן דלא ידעינן דחלוקין מ"מ טעמות
אלא משום שהם לאיין מוחללין וברי אגנזור דלמר רבי אבשיא
אזכרנו לחלק א"כ לא לינלין עלייהו

כי היכי דבעינן למימר אי קרבן צעי
אזהרה דלא לקי אלאו דכריתות וי"ל
דמ"מ נהי דאטריכו לחלק בשביל
זה לא נמנע מללמוד ממנו מלקות
כיון דידעינן דהו חיוב קרבן בלא לאו
נהי דחילוק לא ידענא אלא מלאוין
מ"מ ילקו:

לְאָפּוּקִי הָיִי. פֶּסַח וּמִילָה
 (7) דְּבָקוּם עָשָׂה וַיְנַהֵר קֶשֶׁה
 לִי הִיקֶשֶׁה לְאָפּוּקִי פֶסַח וּמִילָה מִיִּפּוּק
 לִיה מִדְּאֲמַרְיִן בְּחִיכָה וְעָשָׂה אַחַת יֵאלֶּה
 מִסִּית וּמִדִּית וּמִקָּלָל אֲבִיו וְאִמּוֹ וְעַד
 וּמִמֵּין שָׁאִין בָּהֶן מַעֲשֵׂה דְלִין דְּרִשָׁן
 קֶרְבֵּן וְהִיא פֶּסַח וּמִילָה דְּלִי מִיִּנְעָה
 וְיֵלֵךְ עֶבֶד לִיכָא מַעֲשֵׂה וְשִׂמְאָה יִלֵּךְ
 דְּאֲטַרְיָךְ דְּרַשָׁא דְהִכָּא מִשּׁוּם דְּבַח־כ־
 אִיכָא דְרַשָׁא אַחֲרִיתִי דְּמַפְרַשׁ מִסִּית
 וּמִדִּית לָלוֹא בְּנִי קֶרְבֵּן וַיְנַהֵר מִשּׁוּם
 דְּבִעִינָן דְּוִמִּיא דְּעֻבְדִּית כּוּכְבִּים דִּישׁ
 בּוֹ כֶּרֶם וּפֶסַח וּמִילָה הוּא בְּכֶרֶת וְהוּא
 אִמְיָנָא דְּהוּיִין בְּקֶרְבֵּן מִיִּהוּ מִמִּילָה
 קֶשֶׁה לְמַעַל לִי קֶרֶה דְּרָא לֹא הִיא בְּכֶרֶת
 דְּוִמִּיא דְּעֻבְדִּית כּוּכְבִּים דְּהֵא לְעוֹלָם
 לֹא יִתְבַּר שִׂיחָא בְּכֶרֶת עַד שִׂימוֹת
 דְּלְעוֹלָם יִכּוֹל לְמוֹל עֲמָלוֹ וּלְפִטְרָא מִכֶּרֶת
 וַיִּיזַל דְּלְעוֹלָם כֹּל זְמַן שְׁלֵא מִלְ עוֹשֵׁה
 כֶּרֶם עֵלְיוֹ: **הָהוּא מִיִּבְעִי יֵיחָא**
לְחִיבּוֹ עַל אַחֲוֹתָא שְׂחִיא בַת אֲבִיו
וּבַת אִמּוֹ. וְאֵלֶּי לִי (8) בְּקֻדּוּשִׁים מִיִּפּוּק
 יֵיחָא גִבִּי אַחֲוֹתָא כְּמִיב אַחֲוֹתָא הִיא
 לִיכָא לְאֲחֻוֹתָא בַּת אֲבִיו וְכִתְּבָה אִמּוֹ
 וְכִתְּבִי (9) וַיִּקְרָא יֵחָ) וּנְכַרְתּוּ הַנִּפְשׁוֹת
 הַעוֹשׂוֹת וַיִּזַּל דּוֹנְכֶרְתּוֹ לֹא קָאִי אֵלֶּה
 אַעֲרִיּוֹת הַמִּפְּרָשׁוֹת בְּהִדְּלִי וְנִהִי
 דְּבִקְרָא כְּמִיב עֵרֹת בַּת אִשָּׁא אֲבִין
 מְוֹלֵדֶת אֲבִין אַחֲוֹתָא הִיא מִ"מ מִיִּירִי
 טַפִּי מֵאֲחֻוֹתָא שְׂחִיא מֵאֲשָׁתָא אֲבִיו וְכַתְּבָה
 אֲבִיו וְכִתְּבִי (10) אֲבִיו וְכִתְּבִי מִיִּתּוֹרָא
 (11) וּמֵאֲחֻוֹתָא) לֹא יֵדְעִינָן אֵלֶּה מִיִּתּוֹרָא
 דְּקֶרֶה אַחֲוֹתָא הִיא:

וַיִּדְרֹךְ. (1) רבי יצחק גמר עונש
בדאית להו לומר דאין עונשין מן הדין
ה דכלל שנייה דהכל משמע דשפיר
כר' יצחק עונשין מן הדין דהכי
נמי בעונש כיון דאיכא קל וחומר
ורה ומהאי טעמא היכא דגמיר עונש
ינלין צטס עונש כרת מהאי טעמא
זוס דאיכא להענישו מן הדין קאמר
דאמר שני לאוין וכרת ארבע חלוקים
ל אחותו דסיפא דדריש לחלק מיפוק
ל למדרש אל אשה דלעיל ולא דריש
ל אחותו שהיא בת אביו ובה אמו לומר
אל עוד ים מפרשים דשפיר אכטריך
אחד אימא לא ליחייב אלא אחת
ל דכריתות (דף ג.) משמע כפירוש
דשנין מינה חילוק בעריות ואליבא
דשמי לכן נראה כפירוש הקונטרס:
ההוא